

DR KONCERTHUSET, KONCERTSALEN
20. & 21. MARTS 2025 KL. 19.30

Luisi & Ein Heldenleben

Fabio Luisi Dirigent

Piotr Anderszewski Klaver

DR Symfoniorkestret

Program

Ludwig van Beethoven (1770-1827)
Klaverkoncert nr. 1, C-dur, op. 15 (1795)

- I Allegro con brio
- II Largo
- III Rondo. Allegro

(ca. 36')

PAUSE (30') ca. 20.10

Richard Strauss (1864-1949)
Ein Heldenleben, op. 40 (1898)

Violinsolo: Ludvig Gudim

(ca. 50')

MØD MUSIKKEN

Kl. 18.30 i Koncertsalen med Esben Tange

Torsdagskoncerten sendes direkte i P2 Koncerten, genudsendes søndag kl. 12.15 og kan også høres i DR Lyd.

Koncerten optages til senere tv-udsendelse på DR2 og DRTV.

Foto: Monika Rittershaus

Fabio Luisi er født 1959 i Genova og har været DR Symfoniorkestrets chefdirigent siden 2016. Deres musikalske samarbejde er unikt, siger han: "Det føles som om musikerne og jeg tænker på samme måde, uanset hvad vi spiller."

Fabio Luisi og DR Symfoniorkestret var i januar på en lang Europaturné for fulde huse og med strålende modtagelse hos publikum og musik anmeldere. Luisis planer med orkestret rækker mange år frem – på vej er en samlet indspilning af Alexander Skrjabin's orkesterværker på plademærket Deutsche Grammophon, og næste store projekt er de samlede orkesterværker af Arnold Schönberg.

Med sine fænomenale evner og store selvdisciplin passer Luisi desuden to andre stillinger, for han er også chefdirigent for Dallas Symfoniorkester i USA og for NHK Radiosymfoniorkestret i Tokyo.

Foto: Simon Fowler

Efter mange år vender den verdensberømte polske pianist **Piotr Anderszewski** i aften tilbage til Koncerthuset. Han er en musiker, der stiller meget høje krav til sig selv, og for at kunne give sig tid til kunstnerisk fordybelse, spiller han færre koncerter om året, end der er efterspørgsel på. At det er et klogt valg, hører man straks på hans utroligt fokuserede spil, hvad enten det er med orkester, i kammermusik eller helt alene på scenen med klaveret.

Piotr Anderszewski er født 1969 i Warszawa og har siden boet i bl.a. Paris og Lissabon. Musikalsk koncentrerer han sig om en klassisk kerne – Bach, Mozart, Beethoven – samt nogle nøje udvalgte komponister fra det 20. århundrede. På sit nye album spiller han soloværker af polakken Karol Szymanowski og af Bartók og Janáček.

Foto: Nikolaj Bransholm

DR Symfoniorkestret har lige siden DR's grundlæggelse i 1925 bragt den symfoniske musik ud til publikum, lyttere og seere i hele landet. Samtidig er orkestret blevet en vigtig repræsentant for dansk musik i udlandet gennem turnéer og medieproduktioner, som har vundet international genklang. DR Symfoniorkestret har altid været tæt forbundet med den danske musik, men orkestret favner samtidig hele det rige, symfoniske repertoire fra forskellige klassiske og romantiske traditioner op til vores egen tid.

DR Symfoniorkestrets chefdirigent har siden 2016 været den anerkendte italienske dirigent Fabio Luisi, som bl.a. har stået i spidsen for højt profilerede turnéer til Kina, Japan og USA. Luisi har netop stået i spidsen for orkestrets store jubilæumsturné til Tyskland, Belgien, Østrig og Ungarn i januar måned.

Efter indspilningen af Carl Nielsens symfonier og koncerter (Deutsche Grammophon), der har givet genlyd internationalt og modtaget adskillige priser, er orkestret og Fabio Luisi nu i gang med at opføre og indspille alle Alexander Skrjabin's orkesterværker. Og så har orkestret

og Deutsche Grammophon for nylig offentliggjort endnu et stort indspilningsprojekt: Arnold Schönbergs samlede orkesterværker, hvor første udgivelse – Verklærte Nacht – udkom digitalt d. 13. september, som markering af 150-året for Schönbergs fødsel. De over 30 Schönberg-værker vil udkomme henover de næste 5-6 år.

Som medieorkester spiller DR Symfoniorkestret ikke bare for de 100.000 koncertgæster, som hver sæson oplever orkestret live. Mere end 500.000 lyttere og seere følger orkestrets klassiske koncerter på radio, tv og internet, og millioner lytter med, når koncerterne transmitteres internationalt. Også på sociale medier har DR Symfoniorkestret en stor fanskare – over 340 millioner seere verden over har set videoer fra orkestrets populære soundtrack-koncerter med film- og computerspilmusik.

Beethoven & Strauss

Beethoven: Klaverkoncert nr. 1

Som 21-årig flyttede Ludwig van Beethoven fra sin fødeby Bonn til Wien, Europas musikalske centrum. Hans ankomst blev et vendepunkt for både ham selv og for byens publikum. Beethoven var et sensationelt talent, både som pianist og komponist. "Alle der hørte ham, sværgede på, at der ikke findes ord for de mirakler, han udrettede ved sine koncerter", fortalte en af de store Beethoven-beundrere fra den efterfølgende generation, komponisten Hector Berlioz.

For en pianist dengang var der særligt to områder at markere sig på: med improvisation og ved at opføre en ny klaverkoncert. Begge dele var Beethoven suveræn til. Allerede som stor dreng havde han komponeret en klaverkoncert (som i dag ikke kaldes ved noget nummer), og hans Klaverkoncert nr. 2 blev faktisk komponeret inden Klaverkoncert nr. 1 (nummerforvirringen stammer tilbage til Beethovens egen tid). Når man hører hans overlegne **Klaverkoncert nr. 1**, er det altså ikke et debutant-arbejde, men musik komponeret af en erfaren kunstner.

Musikken er demonstrativt stræbsom, til tider fandenivoldsk, og orkestret er større end hos forgængerne Haydn og Mozart. Her er både trompeter, pauer og klarinetter, der gør musikken både mere fyldig og mere gjaldende. Og intensiteten skrues op, så musikken både bider, overrumpler og puster os blidt i nakken.

Den selvsikkerhed hører man allerede i orkestrets introduktion, inden klaveret sætter ind. Og når vi er kommet ind i satsens midte, hvor musikkens indhold bliver vendt og drejet, viser Beethoven vej mod nye verdener. Han lader musikken bevæge sig gennem fjerne tonearter og placerer temaerne andre steder, end lærebøgerne foreskriver. På den måde bliver musikkens råderum udvidet med nye dimensioner.

Andensatsen er både intim og stemningsfuld og minder om en arie for klaver. Beethoven har placeret den i den fjerne toneart As-dur, og dette overraskende ryk fra C-dur i 1. sats må for datidens sensible ører have virket som at træde ind i et drømmende parallelunivers. Ved satsens afslutning er man som fortryllet af en forførelse, man ikke anede var på vej.

Herfra rykkes man igen brat ud, når sidste sats går i gang. Kæk og struttende er finalen, ligesom der bestemt var noget provokerende potent over Beethovens egen adfærd i Wiens fornemme selskabsliv. Han var et ungt geni med enormt overskud og vidste, at både publikum, musikere og andre komponister fra nu af måtte følge ham.

Strauss: Ein Heldenleben

En af de stærke tendenser i vor tids kunst er 'autofiktion' – som vil sige, at kunstneren skriver sit eget liv ind i værket, men på en måde, hvor det er svært at sige, hvad der er virkelighed og fiktion. Præcis det samme gjorde Richard Strauss i 1898, da han komponerede det kæmpemæssige orkesterværk **Ein Heldenleben** – "Et helteliv". Et stykke musik, der handler om en helt, hans skaberværk, hans modstandere og om kvinden i hans liv.

Publikum lagde to og to sammen: Helten var Strauss selv. Tænk at skrive et orkesterværk om sig selv som en sejrssikker, men misforstået helt! Tænk at lade postyret vare op mod 50 minutter og at kræve orkestret voldsomt udvidet for at vise sin egen storhed! "Et oprørende portræt af den mest oprørende person, man kan forestille sig", skrev en tysk avis efter uropførelsen.

Ein Heldenleben var et kontroversielt værk og er det for den sags skyld stadigvæk. Men dels har man haft over 125 år til at vænne sig til resultatet, dels har vor tids udbredte autofiktion gjort os bedre i stand til at fange tvetydigheden i Strauss' kunstneriske fantasi. Det behøver ikke være så enkelt, at musikken fortæller om virkelighedens Strauss og hans verden. Måske er rammefortællingen blot et grundlag for at lave en brillant orkesterfantasi.

Værket er delt i seks dele, som spilles med glidende overgange uden satspauser. Først møder man Helten selv, iscenesat til musik af storslået vingefang. Der er højt til loftet og en total beherskelse af virkemidlerne, for Helten er en suveræn og stræbsom kunstner.

Ingen helt uden modstandere. Og denne helt har de mest latterlige modstandere, han kan forestille sig, nemlig smålige kritikere. De er ikke en værdig fjende, men en flok pernittengrynnede personer, der ikke selv kan skabe noget af værdi. Deres irriterende bemærkninger foregår i træblæserne og skal ifølge Strauss spilles "meget skarpt og spidst". Det fører ingen steder hen, heller ikke de to vrantne tubaer, der brummer den samme klage igen og igen.

Det tredje afsnit hedder "Heltens ledsagerske". Et portræt af den lunefulde, feminine hustru, modpolen til hans egen ro og mandige overblik. Genialt lader Strauss en soloviolin træde frem i rollen, og det bliver et helt lille skuespil i musik. Blandt alle de solopartier, som en koncertmester i et symfoniorkester kan støde på, er dette en af de absolut mest omfattende og krævende.

"Til at begynde med følger Helten hende, men hun stikker hele tiden af", forklarede Strauss om de to personers forhold. "Til sidst siger han: Gør som du vil, jeg bliver her. Herefter kommer hun naturligvis til ham." Afsnittet slutter med en svulmende kærlighedsscene!

4. del er "Heltens valplads", slagmarken, hvor Helten endnu engang er nødt til at tage kampen op mod sine spydige kritikere. Trompeter fra det fjerne – Strauss ønsker, at de skal placeres bag scenen – kalder til kamp, og de to ulige parter tørner sammen med hver deres ledemotiv som våben. Det bliver en uskøn affære, hvor Helten ender som sejrherre. Men sejren tærrer på kræfterne.

I 5. del, "Heltens fredsarbejde", vender komponisten tilbage til sit arbejdsværelse for at lukke verden ude. Musikken er sammensat som et væv af over 30 citater fra Strauss' tidligere kompositioner – endnu en genial idé af Strauss. "Jeg kunne virkelig ikke se, hvordan jeg ellers kunne beskrive følelsen af fred og ro," udtalte han.

Strauss komponerede fem år senere endnu et stort stykke autofiktion for orkester: **Sinfonia Domestica**, der tager udgangspunkt i hans hjemmeliv i villaen med kone og barn. Et værk, som vakte endnu mere forargelse end Ein Heldenleben!

Til sidst ender Helten trods de evindelige forhindringer som en mand i balance. Strauss kalder afsnittet "Heltens verdensflugt og fuldendelse" og indleder det med en betagende hymne. Nu kan kritikerne gøre, hvad de vil, for Helten har trukket sig tilbage fra kamppladsen for at fordybe sig i sin kunst.

Musikkens satstitler blev trykt i programmet ved uropførelsen i 1899, men senere trak Strauss dem tilbage for at gøre værket mindre konkret. "Det er nok at vide, at der er en helt, som kæmper mod sine modstandere", mente han nu. For typisk for autofiktion er Helten i Ein Heldenleben ikke helt den samme som virkelighedens Richard Strauss. Privat var han vist nok en meget kedelig mand. Kun i musikken talte han med store bogstaver.

Jens Cornelius

Torsdagskoncerten på P2 & i DR Lyd

Foto: Per Morten Abrahamsen

Foto: Agnete Schlichtkrull

Ved hver eneste Torsdagskoncert med DR Symfoniorkestret gemmer der sig en P2-vært blandt publikum i Koncertsalen. Værten taler dæmpet i mikrofonen fra sin plads på 1. balkon, men stemmen når ud til over 100.000 lyttere, der følger koncerten ved højttalerne.

Samtidig står en reporter klar i kulissen for at fange kunsterne lige før eller efter de indtager scenen, så lytterne mærker den særlige koncertstemning og kommer helt tæt på de medvirkende.

Foto: Agnete Schlichtkrull

Hør Torsdagskoncerten direkte i P2 Koncerten eller når det passer dig i DR Lyd.

Du kan også finde koncerter med DR Symfoniorkestret på DRTV.

DR SymfoniOrkestret

Scan QR-koden og læs meget mere om DR SymfoniOrkestret.

KONCERTMESTER

Ludvig Gudim

Violin 1

Ludvig Gudim

Soo-Jin Hong

Bartosz Skibinski

Elna Carr

Jan Leif Rohard

Johannes Søe Hansen

Anders Fog-Nielsen

Helle Hanskov Palm

Sarah Jillian McClelland

Tine Rudloff

Sabine Bretschneider-Jochumsen

Sophia Bæk

Trine Yang Møller

Runi Bæk

Patricia Mia Andersen

Monika Malmquist Egholm

Johanna Qvamme

Kern Westerberg

Violin 2

Gunvor Sihm

Malin William-Olsson

Joaquín Páll Palomares

Bodil Kuhlmann

Julie Meile

Line Marie Most

Marianne Bindel

Andrea Rebekka Alsted

Hedvig Oftedahl Vivanco

Jonida Luisa Tafilaj

Ida Balslev

Violeta Daniela Mönnekes

Austin Lee Hansen

Peter Andreas Nielsen

Anne Skærbæk

Bratsch

Michael Andreas Grolid

Yu Sun

Dmitri Golovanov

Gunnar Lychou

Kristian Scharff Fogh

Astrid Christensen

Stine Hasbirk Brandt

Katarzyna Bugala

Alexander Butz

Magda Stevansson

Benedikte Artved

Einar Kyvik Bauge

Sara Lovisa Wallin

Cello

Soo-Kyung Hong

Richard Krug

Birgitte Øland

Johan Krarup

Peter Morrison

Louisa Schwab

Chul-Geun Park

Hyazintha Andrej

Mihai Fagarasan

Karin Dalsgaard

Bas

Joel Gonzalez

Einars Everss

Astor Cortabarría Adde

Nicholas Franco

Henrik Schou Kristensen

Ditlev Damkjær

Gerrit H. Mylius

Thoralf Strandli Pedersen

Fløjte

Ulla Miilmann

Michelle Yue Wang

Russell Satoshi Itani

Simona Guler

Obo

Eva Steinaa

Kristine Vestergaard

Ulrich Trier Ortmann

Sven Buller

Klarinet

Johnny Teyssier

August Lange Finkas

Klaus Tönshoff

Søren Elbo

Fagot

Audun Halvorsen

Sebastian Stevansson

Dorte Bennike

Britta Cortabarría

Horn

Lasse Luckow Mauritzen

Dominika Piwkwowska

Oskar Lejonclou Marklund

Jakob Arnholtz

Erling Robert Eydal

Gustav Carlsson

Anna Nygård Lingdell

Marte Rolfsen

Maximilian Riefellner

Trompet

Michael Frank Møller

László Molnár

Karl Husum

Andreas Jul Nielsen

Holger Sandegaard Johansen

Basun

Lars Ragnar Karlin

Marek Adam Stolarczyk

Brian Bindner

Gabriel Boezi Gjerpe

Tuba

Thomas Andre Røisland

Harpe

Lauriane Chenais

Berit Spælling

Slagtøj

Gert Skød Sørensen

Jakob Weber Egholm

Nicola Carrara

Mads Hebsgaard Andersen

Pauker

René Felix Mathiesen

28., 29. & 30. AUGUST 2025
KONCERTSALEN

Luisi & Beethovens 9.

DR Symfoniorkestret, DR Koncertkoret og Fabio Luisi åbner orkestrets 100-års jubilæumssæson med Beethovens store Symfoni nr. 9. Et banebrydende musikalsk mesterværk og en stærk humanistisk fremtidsvision i ord og toner, som med sin berømte finale 'Ode til glæden' i dag kendes over hele verden.

Læs mere og køb billetter på drkoncerthuset.dk

Få 10% rabat på nye koncerter med DR's kor & orkestre

Glæd dig til en ny sæson med **DR Symfoniorkestret**, **DR Big Band**, **DR Vokalensemblet** og **DR Pigekestet**.

Nu kan du sikre dig billetter til de største koncertoplevelser – og frem til den 31. marts får du 10% rabat på dine billetter.

Uanset om du elsker klassiske mesterværker, jazz, eller kormusik, venter der en sæson fyldt med magiske øjeblikke i DR Koncerthuset.

Køb dine billetter med rabat på drkoncerthuset.dk

DR's KONCERTVIRKSOMHED STØTTES AF BLANDT ANDRE

A.P. MØLLER OG HUSTRU CHASTINE MC-KINNEY MØLLERS FOND TIL ALMENE FORMAAL
AUGUSTINUS FONDEN
AAGE OG JOHANNE LOUIS-HANSENS FOND
CARL NIELSEN OG ANNE MARIE CARL-NIELSENS LEGAT
BECKETT-FONDEN
SPORTGOODSFONDEN
KNUD HØJGAARDS FOND
AXEL MUUSFELDT'S FOND
WILHELM HANSEN FONDEN
GANGSTEDFONDEN
VENNEFORENINGEN FOR DR's KOR OG ORKESTRE

Chef for DR Koncerthuset, Den Levende Musik og P2: Kim Bohr

Repertoirechef: Tatjana Kandel

Leder for DR Symfoniorkestrets udvikling og drift: Michael Aaberg Thomsen

Produktionstilrettelægger: Karen Skriver Zarganis

Produktionsledere: Morten Danvad, Jakob Helmer Mørck

Lydproducer: Bernhard Güttler

Musiktekniker: Mikkel Nymand

Redaktør: Helle Kristensen

Design: DR Koncerthuset

Tryk: Bording Danmark A/S